

HISTÒRIA DE L'ART. PAU 2025

Adaptació LOMLOE/ RD-534/2024

Adaptació de la prova als quatre blocs de sabers del currículum:

1. Aproximació a la Història de l'Art (2 punts).
2. Art, forma i funció (4 punts).
3. Dimensió individual i social de l'art (2 punts).
4. Art, espai, natura i ciutat (2 punts).

- En el conjunt de la prova es garanteix un equilibri d'èpoques i llenguatges.
- S'avaluen les vuit competències específiques de la matèria, distribuïdes de manera diferent en funció dels exercicis concrets de cada prova.

Competències específiques

CE1.

Identificar **diferents concepcions de l'art** al llarg de la història, seleccionant i analitzant informació diversa de **forma crítica**, per fer recerques pròpies i valorar la diversitat de manifestacions artístiques com a **producte de la creativitat humana**, individual i col·lectiva, des del respecte i el reconeixement mutu.

CE2.

Reconèixer **els diversos llenguatges artístics** com a formes de comunicació i expressió lliure d'idees, desitjos i emocions, per crear produccions pròpies utilitzant la **terminologia específica i les eines digitals**, mostrant respecte per les opinions i produccions dels altres.

CE3.

Distingir les diferents **funcions de l'art** al llarg de la història, analitzant-ne la dimensió ideològica, política, social, econòmica i estètica de les obres d'art i dels processos de producció i recepció, per formar-se un judici argumentat propi que permeti establir vincles amb el present.

CE4.

Caracteritzar **els principals moviments artístics al llarg de la història**, reconeixent relacions d'influència, préstec i ruptura per identificar i comprendre les pervivències i les transformacions en el món actual i analitzar críticament mecanismes d'intercanvi i fenòmens d'aculturació.

CE5

Identificar i **contextualitzar espacialment i temporalment les manifestacions i les personalitats artístiques més rellevants**, analitzant l'entorn personal i social, per valorar les obres i l'autoria com a expressió de l'època i de la societat i adoptar una actitud oberta i receptiva davant de formes artístiques de cultures i col·lectius minoritzats.

CE6

Reconèixer i valorar el patrimoni artístic, a partir de l'anàlisi d'alguns exemples, per contribuir a la seva recuperació, la conservació i la difusió com a element conformador de les identitats individuals i col·lectives i per al gaudi i la cohesió de la comunitat dins un món global.

CE7

Distingir els canvis estètics i les diferents formes de representació de la **figura humana** en determinades èpoques i en l'actualitat, establint-hi vincles, per formar-se un concepte assertiu de la pròpia imatge, conformar els gustos personals i desenvolupar sensibilitat i respecte per la diversitat, superant estereotips i prejudicis.

CE8

Analitzar els processos i fenòmens de la història de l'art **des de la perspectiva de gènere**, a través d'una aproximació oberta i integradora per comprometre's en la igualtat d'oportunitats, i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

1er APARTAT O BLOC: APROXIMACIÓ A LA HISTÒRIA DE L'ART

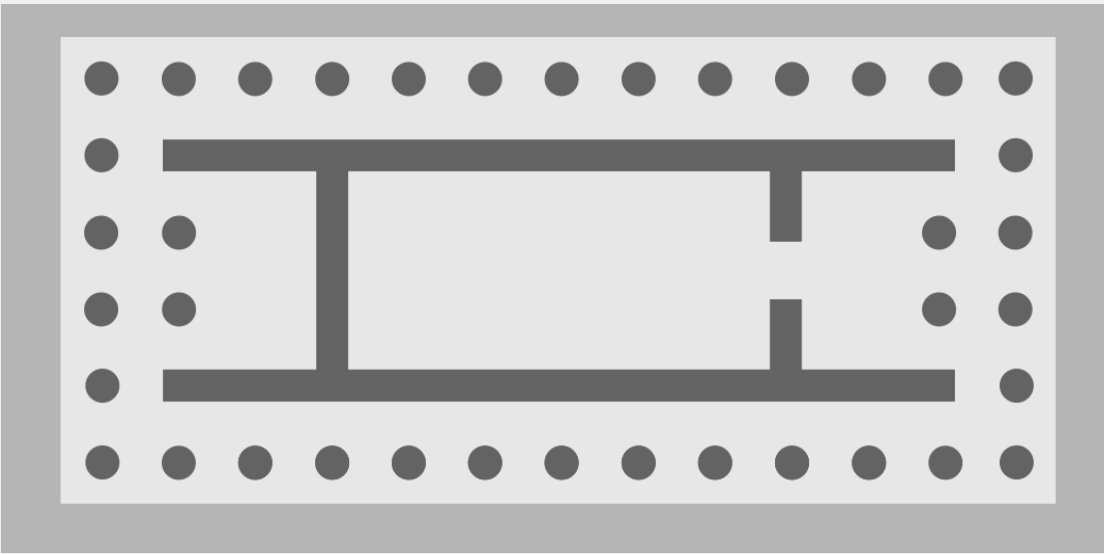
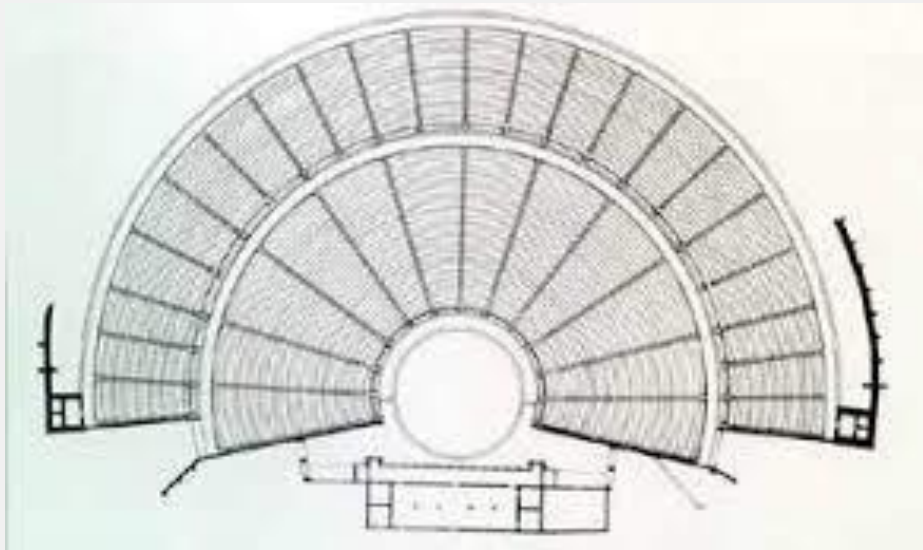
[2 punts]

- **Dos exercicis obligatoris, cadascun val un punt.**
- Respostes tancades i/o semiconstruïdes.
- El tipus de pregunta és similar al que es feia a la pregunta e) del segon exercici de la prova anterior.
- Temàtiques: coneixement i ús bàsic del vocabulari i la terminologia específics, així com de les tècniques i els llenguatges artístics. Identificació de moviments, gèneres o estils mitjançant la seva definició o localització en una línia del temps (o similar). Reconeixement de tècniques o metodologies d'anàlisi del fet historicoartístic.

Exemples d'exercicis:

- Identificar termes en un gràfic o obra.
- Situar en una línia del temps artistes, obres, moviments, tècniques o llenguatges.
- Reconèixer la definició d'un terme artístic i/o demanar la seva localització en una obra.
- Conèixer l'objecte d'estudi i les principals metodologies de la història de l'art.

a) Assenyaleu en les imatges, mitjançant fletxes o números, les parts d'un temple i un teatre de l'època grega antiga [0,50 punts].

1. Naos

2. Pronaos

3. Opistòdom

4. Orquestra

5. Escena

I expliqueu una característica arquitectònica dels teatres de l'antiguitat clàssica que es mantingui avui en els teatres actuals [0,50 punts].

.....

.....

.....

.....

b) *Responen veritat (V) o fals (F) a les següents afirmacions No es resta puntuació en cas d'error* [0'20 x 5 = 1 punt].

El futurisme s'inspira en els mon del somnis	
Antoni Tàpies és un artista català contemporani de Francisco de Goya	
L'expressió artística al llarg del temps és objecte d'estudi de la Història de l'art	
La fosa a la cera perduda té el seu origen a les Avantguardes històriques	
Les dites Belles arts són arquitectura, escultura i pintura	

CE2.

Reconèixer **els diversos llenguatges artístics** com a formes de comunicació i expressió lliure d'idees, desitjos i emocions, per crear produccions pròpies utilitzant la **terminologia específica i les eines digitals**, mostrant respecte per les opinions i produccions dels altres.

CE5

Identificar i **contextualitzar espacialment i temporalment les manifestacions i les personalitats artístiques més rellevants**, analitzant l'entorn personal i social, per valorar les obres i l'autoria com a expressió de l'època i de la societat i adoptar una actitud oberta i receptiva davant de formes artístiques de cultures i col·lectius minoritzats.

2n. APARTAT O BLOC: ART, FORMA I FUNCIO

[4 punts]

- **Hi ha dues opcions (A i B). Cal escollir-ne només una.**
- Anàlisi contextual i pautat d'una obra de la llista de referència per mitjà de preguntes (entre 3 i 5).
- La llista es manté, però molt reduïda (consultar document adjunt).
- Es garanteix que les dues obres seleccionades siguin de llenguatges artístics i èpoques ben diferenciades.
- Les preguntes són menys específiques de l'obra i més contextuals del període d'expressió artística concret.
- En alguna de les preguntes es poden reproduir altres obres per facilitar o enfortir l'argumentació.

CE1.

Identificar **diferents concepcions de l'art** al llarg de la història, seleccionant i analitzant informació diversa de **forma crítica**, per fer recerques pròpies i valorar la diversitat de manifestacions artístiques com a **producte de la creativitat humana**, individual i col·lectiva, des del respecte i el reconeixement mutu.

CE3.

Distingir les diferents **funcions de l'art** al llarg de la història, analitzant-ne la dimensió ideològica, política, social, econòmica i estètica de les obres d'art i dels processos de producció i recepció, per formar-se un judici argumentat propi que permeti establir vincles amb el present.

CE4.

Caracteritzar **els principals moviments artístics al llarg de la història**, reconeixent relacions d'influència, préstec i ruptura per identificar i comprendre les pervivències i les transformacions en el món actual i analitzar críticament mecanismes d'intercanvi i fenòmens d'aculturació.

CE5.

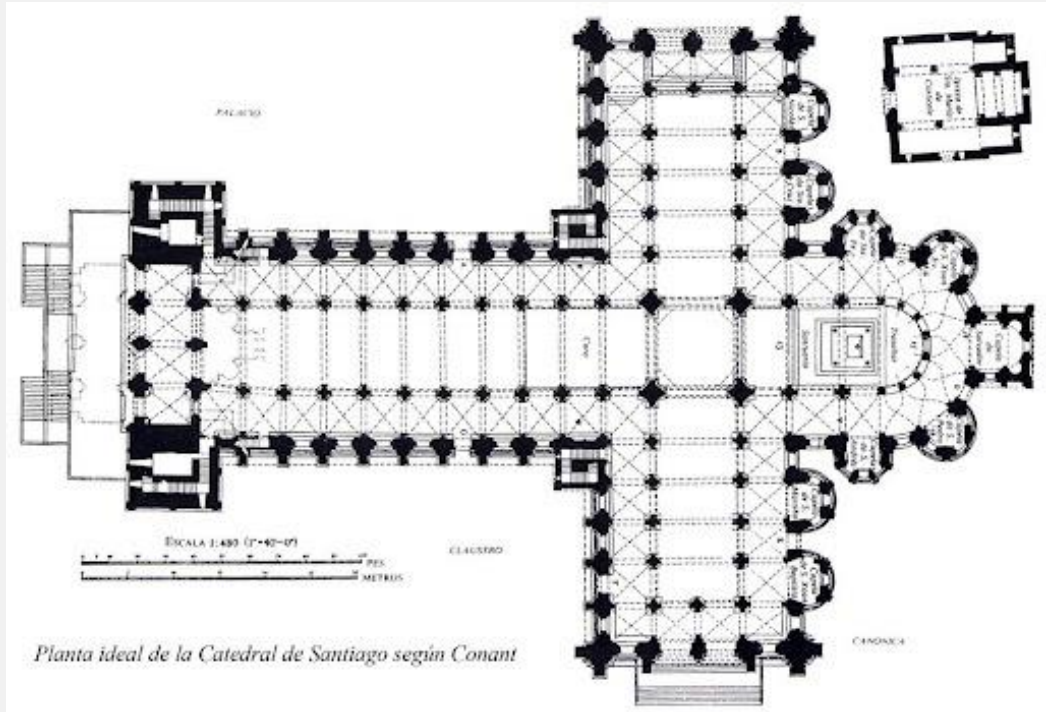
Identificar i **contextualitzar espacialment i temporalment les manifestacions i les personalitats artístiques més rellevants**, analitzant l'entorn personal i social, per valorar les obres i l'autoria com a expressió de l'època i de la societat i adoptar una actitud oberta i receptiva davant de formes artístiques de cultures i col·lectius minoritzats.

[4 punts en total]

Trieu una de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions de l’opció escollida.

OPCIÓ A.

Obra. 1. *Catedral de Santiago de Compostela.*

- a) *Dateu i situeu l’obra en el seu context històric i cultural [1 punt].*
- b) *Analitzeu les característiques formals i estructurals de l’obra [1 punt].*
- c) *Enumereu quatre trets distintius visibles a l’obra que siguin característics de l’estil a què pertany i esmenteu-lo [1 punt].*
- d) *Expliqueu quina era la funció de l’obra i com s’integrava a les vies dites de peregrinació [1 punt].*

OPCIÓ B.

Obra. 2. Umberto Boccioni, *Formes úniques de continuïtat en l’espai.*

- a) *Dateu i relacioneu l’obra amb el seu context històric i cultural específic [1 punt].*
- b) *Analitzeu les característiques formals de l’obra i expliqueu quines innovacions incorpora [1,50 punts].*
- c) *Compareu-la amb la Victòria de Samotràcia i expliqueu tant les semblances com les diferències que hi identifiqueu [1,50 punts].*

Victòria de Samotràcia. 190 aC.
París, Museu del Louvre

Obres clau o de referència

Apartat 2 i 3

En total 55

1	Piràmide (piràmides de Guiza)
2	Fris de Meidum de la mastaba de Nefermaat
3	Partenó
4	Teatre d’Epidaure
5	Kore del pèplum
6	Dorífor de Policlet
7	Venus Cnido
8	Laocoont i els seus fills
9	Panteó, Roma
10	Colisseu, Roma
11	August Prima Porta
12	Columna trajana

12 obres

13	Santa Sofia de Constantinoble
14	Mesquita de Còrdova
15	Catedral de Santiago de Compostel·la
16	Portalada de Sant Pere de Moissac
17	Sant Climent de Taüll Barcelona, MNAC
18	Catedral de Nostra Senyora de Chartres
19	Església de Santa Maria del Mar, de Barcelona
20	Llotja dels Mercaders, València
21	Claus Sluter, <i>Pou de Moisès</i> , Cartoixa de Champmol, Dijon
22	Giotto, <i>Capella Scrovegni</i> o de <i>l’Arena</i> , Pàdua (Itàlia)
23	Jan van Eyck, <i>El matrimoni Arnolfini</i> , Londres, National Gallery

11 obres

Obres clau o de referència

Apartat 2 i 3

En total 55

24	Donato Bramante, Capella de San Pietro in Montorio, Roma
25	Andrea Palladio, Villa Capra o La Rotonda, Vicenza
26	Donatello, <i>David</i> , Florència, Museu del Bargello
27	Sandro Botticelli, <i>El naixement de Venus</i> , Florència, Galleria dels Uffizi
28	Rafael Sanzio, <i>L'escola d'Atenes</i> , Vaticà, Palaus vaticans
29	Miquel Àngel, Frescos de la capella Sistina (volta), Museus vaticans
30	Tiziano, <i>Danae i la pluja d'or</i> , Madrid, Museu del Prado
31	Francesco Borromini, <i>San Carlino alle Quattro Fontane</i> , Roma
32	Le Nôtre, Hardouin Mansart, Palau i jardins de Versalles (França)
33	Bernini, <i>L'èxtasi de santa Teresa de Jesús</i> (Capella Cornaro), Roma
34	Caravaggio, <i>La mort de la verge</i> , París, Museu del Louvre
35	Rembrandt, <i>La lliçó d'anatomia</i> , La Haia, Mauritshuis
36	Diego Velázquez, <i>Las meninas</i> o <i>La família de Felip IV</i> . Madrid, Museu del Prado

13 obres

37	August Rodin, <i>El pensador</i>
38	Jacques-Louis David, <i>El jurament dels horacis</i> , París, Museu del Louvre
39	Francisco de Goya, <i>3 de maig. Els afussellaments a Madrid</i> , Madrid, Museu del Prado
40	Edouart Manet, <i>Déjeuner sur l'herbe</i> , París, Museu d'Orsay
41	Claude Monet, <i>Impressió, Sol ixent</i> , París, Museu Marmottan Monet
42	Marcel Duchamp, La fontaine ...
43	Antoni Gaudí, <i>Casa Milà</i> o <i>La Pedrera</i> , Barcelona
44	Mies van der Rohe, <i>Pavelló alemany</i> , Barcelona
45	Frank Lloyd Wright, <i>Casa Kauffman</i> , Pennsilvania
46	Umberto Boccioni, <i>Formes úniques de continuïtat en l'espai</i>
47	Pablo Gargallo, <i>El profeta</i> o <i>el Gran profeta</i> , Saragossa, Museu Gargallo.
48	Louise Bourgeois <i>Maman</i> , Bilbao, Museu Guggenheim
49	Wassily Kandinsky, <i>Composició IV</i> , Düsseldorf
50	Pablo Picasso, <i>El Guernica</i> , Madrid, Centro de Arte Reina Sofia
51	Jackson Pollock, <i>Número 1</i> , Washington, National Gallery
52	Frida Kahlo, <i>El marxisme sanarà els malalts</i> , Coyoacán, Casa Blava
53	Frank Ghery, Museu Guggenheim , Bilbao
54	Marina Abramovic,The Artist Is Present, 2010 (30 min)
55	Bill Viola, Martyrs and Mary, 2014, Londres, St Paul cathedral

19 obres

3r. APARTAT O BLOC. DIMENSIÓ INDIVIDUAL I SOCIAL DE L'ART

[2 punts]

- **Un únic exercici obligatori.**
- Les preguntes, dues o tres, es plantegen a partir de les imatges reproduïdes i identificades.
- Una de les obres sempre s'extreu de la llista de referència.
- Es formulen dues o tres qüestions obligatòries amb relació a la tria o seqüència d'imatges.
- El contingut de l'exercici incideix en qüestions d'identitat individual o col·lectiva, d'història social de l'art, de sociologia de l'art, de feminismes i perspectiva de gènere...

Exemples d'exercicis:

- Comparar autoretrats d'artistes d'èpoques i sexes diferents.
- Analitzar codis de representació de la figura femenina o masculina d'èpoques diferents.
- Distingir sistemes de creació, comercialització i recepció artístics diversos.
- Identificar tòpics d'alteritat i relacions de domini en les arts.
- Avaluar la continuïtat o no de mètodes de propaganda política a través de les arts.
- Determinar la creació de sentiments de pertinença per mitjà de les arts.
- Reconèixer la pervivència de solucions espacials o de temes figuratius en el temps, tant a l'expressió arquitectònica com a les arts visuals, a causa de la seva dimensió social.

CE3.

Distingir les diferents funcions de l'art al llarg de la història, analitzant-ne la dimensió ideològica, política, social, econòmica i estètica de les obres d'art i dels processos de producció i recepció, per formar-se un judici argumentat propi que permeti establir vincles amb el present.

CE5

Identificar i contextualitzar espacialment i temporalment les manifestacions i les personalitats artístiques més rellevants, analitzant l'entorn personal i social, per valorar les obres i l'autoria com a expressió de l'època i de la societat i adoptar una actitud oberta i receptiva davant de formes artístiques de cultures i col·lectius minoritzats.

CE7

Distingir els canvis estètics i les diferents formes de representació de la figura humana en determinades èpoques i en l'actualitat, establint-hi vincles, per formar-se un concepte assertiu de la pròpia imatge, conformar els gustos personals i desenvolupar sensibilitat i respecte per la diversitat, superant estereotips i prejudicis.

CE8

Analitzar els processos i fenòmens de la història de l'art des de la perspectiva de gènere, a través d'una aproximació oberta i integradora per comprometre's en la igualtat d'oportunitats, i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

Exemples: 3er. Apartat o Bloc.**Dimensió individual i social de l'art**

Sofonisba Anguissola,
Autoretrat.
1556.

Velázquez,
Las Meninas.
1656.

Les dues obres reproduïdes inclouen autoretrats de pintors; un és d'una dona italiana del segle XVI (Sofonisba Anguissola, 1532-1625) i l'altre d'un home espanyol del segle XVII (Diego Velázquez, 1599-1659). Ambdós pintors van treballar al servei de la monarquia hispànica, van retratar respectivament Felip II i Felip IV.

En funció de les dades i de l'observació de les obres reproduïdes responeu aquestes dues qüestions:

a) Expliqueu quines raons duen un artista a autoretratar-se en aquella època. [1 punt]

b) Penseu que Sofonisba Anguissola i Diego Velázquez van tenir la mateixa consideració com a artistes tant en el seu temps com al llarg de la història? Argumenteu-ne els motius i expliqueu si observeu algun canvi en el transcurs dels segles. [1 punt]

Exemples: 3er. Apartat o Bloc.

Dimensió individual i social de l'art

La Venus de Cnido
Praxiteles
Copia romana.
Ca. 360 aC

Venus adormida
Giorgione.
1510.

Aquestes dues obres, l'execució de les quals està separada per més de mil anys, representen el cos nu d'una dona sota la inspiració de la deessa mitològica Venus.

a) Què simbolitza aquesta figura mitològica? [0'50 punts]

b) Indiqueu dues obres de diferents moments de la Història de l'art que també representin una Venus. [0'50 punts]

c) Analitzeu la postura de la dona en les dues obres. Creieu que la seva posició, en els gestos i els detalls anatòmics, és natural? Es col·loquen així perquè hi ha algú que les observa? Raoneu les vostres respostes. Per acabar, creieu que aquests codis de representació tan assentats dins la Història de l'Art perduren en l'expressió artística actual? Per què? [1 punt]

4rt. APARTAT O BLOC. ART, ESPAI, NATURA I CIUTAT

[2 punts]

- **Hi ha dues opcions (A i B). Cal escollir-ne només una.**
- Es tracta d'un estudi de cas (a imitació de les situacions i contextos d'aprenentatge fets a l'aula).
- Les obres d'aquest apartat no estan circumscrites a la llista d'obres de referència.
- Com a mínim **un dels casos plantejat se centra en l'art i el territori dels museus, poblacions o ciutats de Catalunya.**
- Es garanteix que el format i el període dels dos exercicis sigui diferent.
- L'estudi de cas es pot formular per mitjà d'un enunciat explicatiu acompanyat d'imatges o d'un article de premsa recent. Però, no necessàriament n'hi ha d'haver un de cada tipologia.
- Es demana entendre la qüestió, gestionar la informació, aplicar els sabers de la matèria i analitzar el cas de manera coherent i crítica.

Exemples d'exercicis amb una opció A i una opció B.

- Proposar l'organització d'una visita comentada o un itinerari urbà per a un grup de segon de batxillerat a través de les obres o dades aportades.
- Avaluar l'impacte que té el turisme en la conservació de determinats conjunts patrimonials.
- Justificar o no la idoneïtat de construir institucions o entitats culturals en barris o ciutats amb finalitats més enllà de les estètiques.
- Reflexionar sobre la interacció entre art urbà i espai.

CE1.

Identificar diferents concepcions de l'art al llarg de la història, seleccionant i analitzant informació diversa de forma crítica, per fer recerques pròpies i valorar la diversitat de manifestacions artístiques com a producte de la creativitat humana, individual i col·lectiva, des del respecte i el reconeixement mutu.

Exemples apartat o bloc 4. Art, espai, natura i ciutat.

Trieu entre l'opció A i l'opció B i responeu les qüestions corresponent.

OPCIÓ B.

Les imatges adjuntes pertanyen a *Rime* (de Raúl Rubio i Kevin Sardà) i *The legend of Zelda* (de Miyamoto i Aonuma). Els creadors d'aquests dos videojocs es van inspirar en l'obra de Paul Cézanne i Salvador Dalí, dos pintors vinculats al postimpressionisme i al surrealisme, respectivament.

Videojoc *The legend of Zelda*

Paul Cézanne

a) Expliqueu quins elements tenen en comú aquestes imatges amb l'obra de Salvador Dalí i Cézanne? En què s'inspiren de l'obra d'aquests artistes? [1 punt].

b) Quin paper creieu que té el paisatge en la Història de l'art. Argumenteu-ho i citeu alguns períodes i autors significatius en l'anàlisi d'aquesta qüestió [1 punt].

CE2.

Reconèixer els diversos llenguatges artístics com a formes de comunicació i expressió lliure d'idees, desitjos i emocions, per crear produccions pròpies utilitzant la terminologia específica i les eines digitals, mostrant respecte per les opinions i produccions dels altres.

CE3.

Distingir les diferents funcions de l'art al llarg de la història, analitzant-ne la dimensió ideològica, política, social, econòmica i estètica de les obres d'art i dels processos de producció i recepció, per formar-se un judici argumentat propi que permeti establir vincles amb el present.

Videojoc *Rime*

Salvador Dalí